

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חבר הכנסת משה פסל
מתן כהנא

פ/25/4535

הצעת חוק העונשין (תיקון – איסור מכירה והחזקה של צעצועים מסוכנים), התשפ"ד–2024

1. תיקון סעיף 184 בחוק העונשין, התשל"ז–1977¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 184, אחרי ההגדרה "משקה משכר" יבוא:

"צעצוע" – חפץ או מערכת חפצים שנועדו למשחק, לשעשוע או לבילוי;

"צעצוע מסוכן" – צעצוע שניתנה לגביו הכרזה לפי סעיף 186ב.

2. הוספת סעיפים אחרי סעיף 186 לחוק העיקרי יבוא:

186 א ו-186 ב

"הכרזה על צעצוע 186א. שר הכלכלה רשאי להכריז על צעצוע כצעצוע

מסוכן אם מתקיים לגביו אחד מהתנאים המפורטים

להלן, לאחר שנוכח כי הכרזה כאמור נדרשת לשם

שמירה על שלומו, על בריאותו או על בטיחותו של

אדם –

(1) הצעצוע עלול לגרום למשתמש בו או לאחר

נזק גופני או לסכן את בריאותו;

(2) הצעצוע עלול לגרום לפחד או לבהלה

למשתמש בו או לאחר שבסביבתו;

(3) הצעצוע פולט אש, נפיץ, דליק או גורם

להתפוצצות;

(4) הצעצוע הוא חיקוי של כלי ירייה או נראה

ככלי ירייה.

איסור ייצור, ייבוא, 186ב. (א) המייצר, מייבא או מוכר צעצוע מסוכן, דינו –

מכירה והחזקה של מאסר שבע שנים.

צעצוע מסוכן

(ב) המחזיק צעצוע מסוכן, דינו – מאסר ארבע

שנים."

דברי הסבר

משחקים מסוכנים, כגון נפצים וזיקוקים, עלולים לגרום לנזקים משמעותיים. בכוחם לייצר סכנה בטיחותית, הן בשל הסיכון לשריפות והן בשל הסיכון לפגיעה מאנשים או חפצים. כמו כן, הרעשים העזים הנוצרים כתוצאה מהשימוש במשחקים הללו עלולים להוביל לנזקים בריאותיים, כגון פגיעה בשמיעה, הפרעות שינה, חרדה ולחץ.

בצל אירועי השביעי באוקטובר והלחימה, אנו עדים לעליה במספר הלומי הקרב ונפגעי הטראומה. רעש חזק, כגון הרעש הנגרם כתוצאה מפיצוץ של נפץ, עלול להוות טריגר עבור הלומי הקרב ולהחזיר אותם לחוויות הקשות שחוו. כתוצאה מכך, הם עלולים לחוות שוב את תחושות הפחד, החרדה והאימה שחוו בזמן המלחמה ואף לגרום להחמרת תסמינים פוסט טראומתיים.

כמו כן, הרעש החזק עלול לגרום לפגיעה בשמיעה, הן באופן זמני והן באופן קבוע. פגיעה זו עלולה לפגוע באיכות חייהם של הלומי הקרב, ולהעמיק את תחושות חוסר האונים והעדר השליטה אותן הם חווים.

ההסדר החוקי הקיים כיום לפיקוח על צעצועים מסוכנים קבוע בצו הפיקוח על מצרכים ושירותים (איסור ייצוא, ייבוא ומכירה של צעצועים מסוכנים), התשמ"ז-1986 (להלן – הצו) מכוח חקיקת חירום. הצו מגדיר צעצוע מסוכן כצעצוע אשר השימוש המקובל בו עלול לגרום למשתמש בו או לבני אדם אחרים נזק גופני או לסכן את בריאותם או לגרום להם הטרדה, לרבות צעצוע פולט אש, צעצוע נפיץ הגורם להתפוצצות, צעצוע שנועד לגרום לגירוי, דימוע או עיטוש וצעצוע אשר הוא חיקוי של כלי ירייה או הנראה ככלי ירייה כמשמעותו בחוק כלי ירייה, התש"ט-1949. בהתאם לסעיף 2 לצו, נקבע איסור על אדם לייצר, לייבא, למכור, להחזיק או להעביר לאחר צעצוע מסוכן. לאיסור זה נקבע חריג לפיו האיסור בצו לא יחול אם הצעצוע עומד בדרישות תקן רשמי ת"י 562 – "צעצועים: דרישות בטיחות", על פי תעודת בדיקה שניתנה מאת מעבדה מאושרת כמשמעותה בחוק התקנים, התשי"ג-1953.

במסגרת אכיפת צו הצעצועים פועלת במשרד הכלכלה ועדה בין-משרדית לצעצועים מסוכנים. ועדה זו

עורכת מעקב אחר צעצועים מסוכנים הנכנסים לשוק וכן אחרי השימוש שנעשה בהם. בוועדה חברים נציגי גופים ממשלתיים ומשטרת ישראל ובסמכותה לקבוע מתי צעצוע הוא צעצוע מסוכן שלגביו חל האיסור הקבוע בסעיף 2 לצו הצעצועים המסוכנים. כמו כן, הוועדה היא גורם ממליץ לרשויות מוסמכות בדבר אכיפה ופיקוח על צעצועים מסוכנים. במהלך עבודתה קבעה הוועדה רשימה של צעצועים מסוכנים בהתאם להגדרת צעצוע מסוכן בצו. כך נקבעו צעצועים מסוכנים, כגון: צעצוע שהוא חיקוי של כלי ירייה, קשתות וחצים, תרסיסי שלג, מקלעות יד, סמני לייזר ללא סימון וסמני לייזר האסורים לשימוש הציבור, תרסיסי ריח, נפצים, חזיזים, כדורי עשן ועוד.

נוכח חשיבות העניין והצורך להגביר הרתעה בהקשר זה, מוצע לקבוע בחוק העונשין, התשל"ז-1977, איסור על ייצור, ייבוא, מכירה והחזקה של צעצועים מסוכנים עליהם יכריז השר בהתאם להליך המפורט בנוסח החוק.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ד באדר ב' התשפ"ד (03.04.2024)